МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
Мін'юст
вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callcentre@ca.minjust.gov.ua,
themis@ca.minjust.gov.ua,
Web: http://www.minjust.gov.ua,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Міністерство цифрової трансформації України

Щодо проєкту Закону України

Міністерство юстиції України у зв'язку з листом Міністерства цифрової трансформації України від 16 вересня 2026 року № 1/04-3-9629 щодо проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» та деяких інших законодавчих актів України щодо імплементації Європейської системи цифрової ідентичності» (далі – проєкт Закону) повідомляє таке.

Насамперед варто зазначити, що згідно з підпунктом 3 пункту 4 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року № 228, Мін'юст відповідно до покладених на нього завдань здійснює правову експертизу проєктів законів, інших актів законодавства, які подаються на розгляд Кабінету Міністрів України, та проєктів законів, які подаються на розгляд Верховної Ради України іншими суб'єктами права законодавчої ініціативи, нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Процедура підготовки, погодження та проведення правової експертизи проєктів актів визначена Регламентом Кабінету Міністрів України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 року № 950 (далі – Регламент).

Відповідно до вимог Регламенту Кабінету Міністрів України проект акта Кабінету Міністрів підлягає обов'язковому погодженню всіма заінтересованими органами, а також *Мінфіном та Мінекономіки* (пункт 5 § 33 глави 2 розділу 4 Регламенту).

Тобто розробник надсилає проєкт акта Кабінету Міністрів на погодження заінтересованим органам, якщо проєкт містить положення з питань, що належать до сфери регулювання, в якій відповідні органи забезпечують формування державної політики.

Крім того, відповідно до пунктів 1, 2 § 44 глави 4 розділу 4 Регламенту проєкт акта Кабінету Міністрів розробник подає Мін'юсту для проведення

СЕД АСКОД
Міністерство юстиції України
№ 98035/112086-26-26/35.2 від 02.07.2026
Підписувач Рябуха Ольга Олександрівна
Сертифікат 382367105294AF97040000005D60750195907604
Дійсний з 03.09.2025 10:57:48 по 03.09.2026 10:57:48

правової експертизи разом з *пояснювальною запискою, матеріалами погодження* (листами із зауваженнями і пропозиціями та висновками, передбаченими пунктами 5 та 51 § 33 глави 2 розділу 4 цього Регламенту), а також *порівняльною таблицею* (якщо проектом акта передбачено внесення змін до інших актів Кабінету Міністрів).

У зв'язку з викладеним у разі надходження проєкту Закону Мін'юст забезпечить проведення його правової експертизи за умови подання повного пакету документів, визначеного Регламентом.

Разом з тим щодо положень проєкту Закону звертаємо увагу на таке.

1. Пунктом 1 проєкту Закону пропонується викласти в новій редакції Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» та врегулювати серед іншого відносини, які, на нашу думку, належать до предмета регулювання Закону України «Про адміністративну процедуру» (далі – ЗАП), зокрема, щодо *надання адміністративних послуг із включення схеми електронної ідентифікації до переліку схем електронної ідентифікації, європейських гаманців з цифровою ідентифікацією, внесення змін до такого переліку, припинення діяльності з надання кваліфікованих електронних довірчих послуг кваліфікованим надавачем електронних довірчих послуг, здійснення нагляду та контролю у сферах електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг, прийняття за наслідками такого контролю відповідних рішень* тощо.

Разом з тим, аналізуючи положення пункту 1 проєкту Закону, запропонована редакція не враховує положень ЗАП та містить невідповідність його положенням.

Так, проєктом Закону не передбачена можливість застосування механізму залишення заяви без руху та надання заявнику можливості виправити недоліки заяви до прийняття негативного для заявника рішення (зокрема, частини четверта, п'ята статті 29), реалізації права особи на адміністративне (досудове) оскарження рішень, дій або бездіяльності адміністративного органу (зокрема, частина четверта статті 66) тощо.

Також термінологія Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» в редакції пункту 1 проєкту Закону в контексті відповідних відносин не узгоджується з термінологією ЗАП (зокрема, щодо вживання терміна «скасування», «скарга» тощо).

Враховуючи зазначене, пункт 1 проєкту Закону потребує суттєвого доопрацювання з метою відповідності нової редакції Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» положенням ЗАП.

Окремо звертаємо увагу, що до чинної редакції Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» Законом України від 10 жовтня 2024 року № 4017-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру» внесені відповідні зміни з метою його відповідності ЗАП.

2. Пунктом 1 частини другої статті 18 проєкту Закону пропонується, що довіряюча сторона повинна надати інформацію, необхідну для автентифікації в європейських гаманцях з цифровою ідентифікацією, що обов'язково

щонайменше включає, зокрема, для юридичної особи – найменування та *код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України*.

Крім того, положення проєкту Закону також застосовують формулювання «*код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України*» у пунктах 3 та 4 частини другої статті 46, пункті 1 частини першої статті 56 та пункті 1 частини першої статті 57.

У контексті наведеного варто зазначити, що згідно з частиною другою статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань серед відомостей про юридичну особу містяться відомості про *ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України*.

Так, для ідентифікації юридичної особи в законодавстві використовується таке поняття, як *«ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України»*.

Враховуючи вищезазначене, положення пункту 1 частини другої статті 18, пунктів 3 та 4 частини другої статті 46, пункту 1 частини першої статті 56 та пункту 1 частини першої статті 57 проєкту Закону потребують термінологічного узгодження з урахуванням наведеного.

3. Частиною другою статті 21 проєкту Закону пропонується, що, якщо довіряючі сторони, які є суб'єктами господарювання приватної форми власності, за винятком мікропідприємств і малих підприємств, зобов'язані відповідно до законодавства, використовувати надійну автентифікацію користувача для ідентифікації онлайн або якщо така автентифікація вимагається договірним зобов'язанням, зокрема *в сферах* транспорту, енергетики, банківської справи, фінансових послуг, соціального забезпечення, охорони здоров'я, питної води, поштових послуг, цифрової інфраструктури, освіти або *телекомунікацій*, ці суб'єкти зобов'язані, лише за добровільним запитом користувача, також приймати європейські гаманці з цифровою ідентифікацією.

Пропоноване положення проєкту Закону в частині використання слів «*в сферах телекомунікацій*» не враховує, що у зв'язку з набранням чинності 01 січня 2022 року Законом України «Про електронні комунікації» визнано таким, що *втратив чинність Закон України «Про телекомунікації»*.

У свою чергу Закон України «Про електронні комунікації» надає визначення терміна «*електронна комунікація*» та застосовує формулювання «*у сферах електронних комунікацій*» (пункт 28 частини першої статті 2, стаття 3).

4. Реченням другим частини першої статті 77 проєкту Закону передбачається, що рішення щодо проведення перевірки в електронній формі *підписується кваліфікованим електронним підписом* керівника.

Наведене положення проєкту Закону в частині використання слів «*підписується кваліфікованим електронним підписом*» не враховує термінологію Закону України «Про електронні документи та електронний

документообіг», відповідно до частини другої статті 6 якого *накладанням електронного підпису* завершується створення електронного документа.

5. Проєкт Закону оперує такою правовою конструкцією, як «*центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг»*.

У свою чергу звертаємо увагу, що відповідно до положень Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», якщо йдеться про міністерство, у проєктах Законів доцільно вживати конструкцію *«центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики …»*, а якщо йдеться про інший центральний орган виконавчої влади, який відповідно до законодавчих актів не має повноважень, притаманних міністерствам, – конструкцію *«центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику …»* (частина друга статті 1, частина перша статті 6, статті 7, 15, частина перша статті 16, частина перша статті 17, частина перша статті 23).

6. Пункт 3 частини п’ятої статті 64, пункт 3 частини п’ятої статті 84 проєкту Закону в частині слів *«місце проживання (місце реєстрації)»* потребує доопрацювання з урахуванням термінології Закону України «Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні», який використовує терміни «*адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання»*, *«задекларване/зареєстроване місце проживання»* тощо.

7. Підпунктами «а», «б» підпункту 5 пункту 2 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону пропонується внести зміни до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг», а саме:

статтю 1 доповнити частиною другою, відповідно до якої термін *«електронний документ» у цьому Законі вживається у значенні, визначеному Законом України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».*»;

виключити частину першу статті 5, в якій надається визначення терміна «електронний документ».

Пропонована проєктом Закону зміна, на нашу думку, є недоцільною з огляду на те, що запровадження відсилочного визначення терміна «електронний документ» до Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» призведе до порушення принципу системності, логічної послідовності викладу положень та втрати розкриття змісту базового терміна *«електронний документ»* саме у Законі України «Про електронні документи та електронний документообіг», який є спеціальним законом, що встановлює основні організаційно-правові засади електронного документообігу та *використання електронних документів*.

Заступник Міністра
з питань цифрового розвитку,
цифрових трансформацій і цифровізації **Ольга РЯБУХА**

Вервейко Юлія 271 15 10